

แนวทางปฏิบัติการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตามที่อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ประกาศนโยบายการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ภายใต้กรอบการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน คือ “การลด การคัดแยก และการใช้ประโยชน์ จากขยะที่คัดแยก ณ แหล่งกำเนิดที่ต้นทาง”

ดังนั้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ดำเนินการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงาน

๑. คำจำกัดความ

๑.๑ ขยะอินทรีย์ หมายถึง ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำไปทำปุ๋ยหมักได้ เช่น เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อสัตว์ เปลือกผลไม้ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงซาก หรือเศษของพืชผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ

๑.๒ ขยะรีไซเคิล หมายถึง ขยะที่สามารถนำไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว กระดาษ กระป๋องอลูมิเนียม เศษพลาสติก เศษโลหะ ก่องเครื่องตีแบบยูเอชที เป็นต้น

๑.๓ ขยะอันตราย หมายถึง ขยะที่มีความเป็นอันตรายหรือมีส่วนประกอบเป็นสารที่มีอันตราย เช่น เศษแก้ว หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ กระป๋องสเปรย์บรรจุสารเคมี ตลับหมึก น้ำยาล้างห้องน้ำ เป็นต้น

๑.๔ ขยะทั่วไป หมายถึง ขยะอื่นที่นอกเหนือจากขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยาก หรือนำไปรีไซเคิลไม่ได้ หรือนำไปรีไซเคิลแล้วไม่คุ้มทุน เช่น ถุงขนมขบเคี้ยว ซองบะหมี่สำเร็จรูป ถุงพลาสติก ก่องโฟมบรรจุอาหาร หลอดกาแฟ กระดาษห่ออาหาร เป็นต้น

๒. แนวทางปฏิบัติการลดขยะมูลฝอย

๒.๑ กำหนดให้ทุกวันจันทร์ เป็นวันลดการใช้ถุงพลาสติก ถุงพลาสติกหิ้ว แก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียว โดยให้ร้านค้าในพื้นที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ลดการแจกถุงพลาสติกหิ้ว และแก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียว

๒.๒ กำหนดให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นหน่วยงานปลอดโฟมบรรจุอาหาร โดยร้านค้าในพื้นที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เลิกใช้ก่องโฟมบรรจุอาหาร โดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติย่อยสลายได้ง่าย และให้ติดประกาศขอความร่วมมือบุคลากรและบุคคลภายนอกไม่ให้นำก่องโฟมบรรจุอาหารเข้ามาในพื้นที่

๒.๓ เชิญชวนให้บุคลากรใช้ภาชนะบรรจุอาหาร น้ำ และเครื่องดื่ม แทนการใช้วัสดุที่ใช้ครั้งเดียว เช่น ก่องข้าว ปิ่นโต แก้วน้ำส่วนตัว รวมทั้งการใช้ถุงผ้า หรือตะกร้า แทนการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว ใส่สินค้า

๒.๔ สำนักงาน

๑) ใช้กระดาษสองหน้า และคัดแยกกระดาษที่ใช้แล้วตามประเภทของกระดาษ เพื่อง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล

๒) เลือกใช้วัสดุสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๕ ห้องประชุม

๑) จัดเตรียมไฟล์ข้อมูลส่งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทาง E-mail หรือจัดทำ QR Code ให้ Scan เพื่อดาวน์โหลด หากจำเป็นต้องแจกเอกสารให้ใช้การพิมพ์เอกสารทั้งสองหน้า

๒) การประชุมในหน่วยงานสามารถจัดแบบ Green Meeting โดยอาหารว่างและเครื่องดื่มใช้ระบบบริการตนเอง เครื่องดื่ม กาแฟ โอวัลติน ใช้แบบตักชงงดใช้แบบซอง อาหารว่างใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายง่าย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) จัดบริการน้ำดื่มในเหยือก หรือน้ำดื่มบรรจุขวดแก้ว พร้อมแก้วเปล่า งดการใช้แก้วน้ำพลาสติกใช้ครั้งเดียว กรณีที่มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากจำเป็นต้องใช้น้ำดื่มบรรจุขวดพลาสติก ให้เลือกใช้น้ำดื่มบรรจุขวดที่ไม่มีพลาสติกหุ้มฝาขวด

๔) จัดบริการอาหารกลางวัน เป็นอาหารจานเดียว หรือบุฟเฟต์ให้ผู้เข้าร่วมประชุมตักแต่พอทานด้วยตนเอง งดการใช้กล่องพลาสติกบรรจุอาหารใช้ครั้งเดียว ให้ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. แนวทางปฏิบัติการคัดแยกขยะมูลฝอย

๓.๑ พื้นที่ส่วนกลาง ให้หน่วยงานจัดวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยอย่างน้อย ๓ ประเภท ได้แก่ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย ไว้บริเวณชั้นล่างของอาคาร ในจุดที่เห็นได้ง่ายและมีผู้คนสัญจรผ่านไปมา

๓.๒ อบรมให้ความรู้เรื่องการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยแก่บุคลากรของหน่วยงาน และพนักงานทำความสะอาด

๓.๓ รณรงค์ให้บุคลากรทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม โดยคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ร่วมแรงร่วมใจกันปรับพฤติกรรม เช่น การแยกเศษอาหารก่อนทิ้งหรือล้างภาชนะ แยกเศษเครื่องดื่ม น้ำแข็งออกจากแก้ว ล้างทำความสะอาดแก้วพลาสติก เทน้ำออกจากขวดหรือเครื่องดื่มให้หมดกระป๋อง ก่อนทิ้งเป็นขยะรีไซเคิล

๓.๓ สำนักงาน

๑) จัดวางภาชนะสำหรับรองรับขยะทั่วไปและขยะรีไซเคิลไว้ด้วยกันในจุดที่เห็นได้ง่าย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ทิ้ง และจัดภาชนะสำหรับรองรับกระดาษไว้ต่างหาก

๒) จัดภาชนะรองรับเศษอาหาร เพื่อให้บุคลากรที่รับประทานอาหารบนสำนักงานแยกเศษอาหารก่อนทิ้งหรือล้างภาชนะ และให้พนักงานทำความสะอาดนำขยะที่เป็นเศษอาหารไปรวมที่โรงอาหารทุกวัน ก่อนเทศบาลมารับไปกำจัด หรือนำไปทำปุ๋ยหมัก

๓) หากเกิดขยะที่เป็นเศษอาหาร เปลือกผลไม้ ภาชนะบรรจุอาหารที่เปื้อน หลังเวลาเก็บขยะแล้ว (๑๖.๐๐ น.) ให้ใส่ถุงมัดปากถุงให้เรียบร้อยและนำไปทิ้งยังถังขยะส่วนกลางด้านล่างอาคาร

๓.๔ ห้องประชุม

๑) จัดเตรียมภาชนะเพื่อรองรับแผ่นพับ กระดาษ หรือเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้ร่วมประชุมไม่ต้องการไว้ที่บริเวณทางออก

๒) จัดจุดวางภาชนะใส่อาหาร และจัดภาชนะรองรับการแยกเศษอาหาร เครื่องดื่ม

๓) ผู้เข้าร่วมประชุมเมื่อรับประทานอาหารแล้วให้แยกเศษอาหารก่อนนำภาชนะใส่อาหารไปวางยังจุดที่จัดไว้ หรือทิ้งในภาชนะรองรับขยะทั่วไป

๓.๕ โรงอาหาร

- ๑) จัดภาชนะรองรับขยะทั้ง ๓ ประเภท และขยะอินทรีย์เพื่อรองรับเศษวัสดุติดในการประกอบอาหารของผู้ประกอบการร้านค้า
- ๒) อบรมให้ความรู้เรื่องการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยแก่ผู้ประกอบการร้านค้า และขอความร่วมมือในการคัดแยกขยะ
- ๓) จัดภาชนะรองรับการคัดแยกเศษอาหาร น้ำและน้ำแข็ง
- ๔) ผู้ใช้บริการในโรงอาหาร เมื่อรับประทานอาหารแล้วให้แยกเศษอาหาร น้ำและน้ำแข็ง ก่อนนำภาชนะไปวางยังจุดที่จัดไว้

๓.๖ ขยะที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการให้ดำเนินการตามคู่มือความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการของหน่วยงาน

๓.๗ ก่อนนำส่งขยะไปส่งยังจุดพักขยะให้ทุกหน่วยงานติดแผ่นป้าย (tag) ระบุข้อมูลบนถุงขยะทุกครั้ง

๓.๘ ทุกหน่วยงานบันทึกปริมาณขยะมูลฝอยตามแบบฟอร์มที่กำหนดทุกสัปดาห์ส่งไปยังสำนักงานเลขานุการกรม ภายในวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไป ทาง E-mail 3rsdmsc@dmsc.mail.go.th

คณะทำงานปฏิบัติการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

อ้างอิง : คู่มือแนวทางปฏิบัติการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้โครงการ ทำความดี ด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ISBN: 978-616-316-500-8